

Història Contemporània

Codi: 100006
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500240 Musicologia	OT	3	0
2500240 Musicologia	OT	4	0
2500241 Arqueologia	OT	3	1
2500241 Arqueologia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Josep Puigsech Farràs
Correu electrònic: Josep.Puigsech@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Just Casas Soriano
Miguel Angel del Rio Morillas

Prerequisits

Per a aquesta assignatura, no es consideren necessaris prerequisits, tot i que resulta aconsellable que els estudiants tinguin un cert coneixement de llengües estrangeres i hagin realitzat algunes lectures de manuals d'Història Contemporània.

Objectius

La matèria d'Història, en la que es contextualitza aquesta assignatura, permetrà accedir a un coneixement bàsic dels principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat de la Humanitat en una perspectiva diacrònica, des de la Prehistòria i fins al món actual, integrant els diversos espais geogràfics així com una sensibilitat amb els aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere. De fet, la dimensió del coneixement històric haurà de ser tan àmplia como sigui possible, ja que contribueix enormement a desenvolupar la capacitat de comprendre la diversitat històrica i cultural. Així mateix, la matèria d'Història proporcionarà unes primeres nocions al voltant dels diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, de gènere, ideològic, cultural), així com de teoria i metodologia de la Història (debats i perspectives historiogràfiques). Aquests coneixements seran augmentats, òbviament, quan siguin cursades les assignatures nuclears del Grau.

En aquest marc, l'assignatura el Món Contemporani es la darrera part, cronològicament, de la introducció que la matèria proposa al bloc d'assignatures nuclears del Grau. Per aquest motiu, es fa un tractament específic dels temes i períodes referits a l'edat contemporània i, especialment, aquells més propers als nostres dies.

Competències

Musicologia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Arqueologia

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Contextualitzar i analitzar processos històrics
5. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari.
6. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
7. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
8. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics
9. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
10. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
11. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
12. Identificar les estructures socials, econòmiques i polítiques del món contemporani.
13. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
14. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
15. Interpretar la pluralitat i l'heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la humanitat
16. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
17. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica
18. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
19. Reconèixer els processos històrics que han donat lloc a la societat contemporània.
20. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
21. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
22. Utilitzar els mètodes de treball propis de la història contemporània.
23. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

- 1- El canvi polític: de la Revolució Francesa i les seves hereves fins a la creació dels nous estats

- 2- El canvi econòmic: de la Revolució Industrial al crash de 1929
- 3- El canvi social: del socialisme utòpic al llegat de la Revolució Russa
- 4- El món no europeu: l'imperialisme i els seus efectes
- 5- El món en conflicte: del feixisme a la Guerra Freda
- 6- El món del present i del futur a debat: Tercer Món i Globalització

Metodologia

L'assignatura es fonamentarà en diferents aspectes metodològics, que s'indiquen a continuació:

- Classes teòriques dirigides pel professor: classes magistrals amb suport de TAC i debat en gran grup.
- Tutoria: Sessions concertades per a la resolució de dubtes i el debat sobre continguts específics de la matèria, els problemes i els seminaris.
- Realització d'exercicis pautats d'aprenentatge.
- Estudi personal: Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums.
- Lectura de textos i treball de materials audiovisuals. Redacció de treballs. Cerca d'informació bibliogràfica: Lectura comprensiva de textos. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics. Comentari i anàlisi de materials audiovisuals. Estratègies de cerca d'informació. Selecció de materials.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals, presentació i explicació del temari pel professor, incitació a la participació en el debat a classe. Realització d'exercicis escrits teòrics o pràctics.	60	2,4	7, 9, 11, 12, 19, 21, 22
Tipus: Supervisades			
Tutories. Entrevistes personals amb el/la alumne per al seguiment del treball de curs i l'orientació amb els exercicis de tipus pràctic sol·licitats.	15	0,6	7, 9, 11, 12, 14, 19, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Estudi personal del manual o manuals indicats a classe i altres lectures.	75	3	7, 9, 12, 19, 22

Avaluació

L'avaluació consistirà en les següents proves:

- Un treball escrit i un treball escrit o una exposició oral, cadascun dels quals tindrà un valor del 25% de la nota final del curs. El contingut d'aquestes dues proves podrà ser recuperat en el cas que la mitjana aritmètica de les tres activitats avaluatives del curs no arribi a 5 o més punts i es farà a través d'un examen final amb els continguts de tot el curs.

-Examen, que el docent indicarà el primer dia de curs com s'organitzarà, i que té un valor total del 50% de la nota final del curs. El contingut d'aquesta prova podrà ser recuperat en el cas que la mitjana aritmètica de les tres activitats avaluatives del curs no arribi a 5 o més punts i es farà a través d'un examen final amb els continguts de tot el curs.

Es considerarà que un/a estudiant entra en la categoria de "No avaluable" quan hagi lliurat un percentatge d'evidències d'aprenentatge inferiors al 75 per cent del total de l'avaluació i en el cas que la mitjana aritmètica de la nota final del curs sigui inferior a 2 punts.

La còpia o plagi de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un zero en la qualificació de l'exercici on s'hagi detectat. En el cas que aquesta dinàmica esdevingui reiterativa, l'estudiant perdrà la convocatòria del total de l'assignatura.

La manca d'assistència a l'aula tindrà un impacte negatiu sobre la mitjana aritmètica del curs, que serà establerta a criteri del docent en funció del caràcter reiterat d'aquesta manca d'assistència.

El procés de revisió de les proves tindrà lloc una vegada transcorregut el termini mínim per a la correcció per part del professorat, i es realitzarà en l' horari i despatx d'atenció a l'estudiant.

La recuperació consistirà en un examen final amb els continguts de tot el curs, en el cas que la mitjana aritmètica de les tres activitats avaluatives del curs no arribi a 5 o més punts i, sempre i quan, l'estudiant hagi lliurat un percentatge d'evidències d'aprenentatge que no sigui inferior al 75% i que la mitjana aritmètica de la nota final del curs sigui igual o superior a 2 punts. La recuperació només possibilita *aprovar i, per tant, la nota serà de 5.*

Calendari de recuperació: Les dates dels exàmens de recuperació estan fixades per la Facultat. És la responsabilitat de cadascú, professors i estudiants, saber la data que li correspon fer la recuperació de la seva assignatura.

El professor ha de programar l'última prova de l'avaluació continuada com a mínim una setmana abans de la data de recuperació. Els estudiants han d'haver tingut prou temps per revisar l'última prova abans de presentar-se a la recuperació.

No serà permès la presentació a l'examen de recuperació per augmentar la qualificació per curs. A la recuperació la qualificació serà només *aprobat (5) o suspès.*

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites sobre matèria del temari explicada a classe	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13, 19, 21
Treballs de curs: comentaris de textos, mapes, lectures, resenyes de llibres, exposicions...	50%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA PRINCIPAL

-BAYLY, C.A., *El nacimiento del mundo moderno 1780-1914*, Siglo XXI, Madrid, 2010.

-BRIGGS, A. i CLAVIN, P., *Historia contemporánea de Europa 1789-1989*, Crítica, Barcelona, 2000.

-FONTANA, J., *El siglo de la revolución. Una historia del mundo desde 1914*, Crítica, Barcelona, 2017.

-JUDT, T., *Pensar el siglo XX*, Taurus, Madrid, 2012.

-VEIGA, F., *El desequilibrio como orden. Una historia de la posguerra fría, 1990-2008*, Alianza, Madrid, 2009.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

-ARÓSTEGUI, J., BUCHRUCKER, C. i SABORIDO, J. (dir.), *El mundo contemporáneo: Historia y problemas*, Crítica, Barcelona, 2001.

-BADE, K. J., *Europa en movimiento. Las migraciones desde finales del siglo XVIII hasta nuestros días*, Crítica, Barcelona, 2003.

-BETHELL, L. (ed.), *Historia de América Latina*, Crítica, Barcelona, 1992.

-BOURKE, J., *La Segunda Guerra Mundial. Historia de las víctimas*, Empúries, Barcelona, 2003.

-BUSQUETS, A. (coord.), *Claus per a entendre la Xina del segle XXI*, UOC, 2009.

-CORM, G., *La fractura imaginaria. Las falsas raíces del enfrentamiento entre Oriente y Occidente*, Tusquets, Barcelona, 2008.

-DDAA, *Estudios postcoloniales: ensayos fundamentales*, Proyecto Editorial Traficantes de Sueños, 2008.

-EVANS, R. J., *El III Reich en el poder, 1933-1939*, Península, Barcelona, 2005.

-FONTANA, J., *Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945*, Pasado & Presente, Barcelona, 2011.

-FRIEDEN, J. A., *Capitalismo global. El trasfondo económico de la historia del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2006.

-GRIMAL, H., *Historia de las descolonizaciones del siglo XX*, Iepala, Madrid, 1989.

-HOBSBAWM, E., *La Era del Imperio*, Crítica, Barcelona, 1990.

-HOBSBAWM, E., *Historia del Siglo XX*, Crítica, Barcelona, 1995.

-JUDT, T., *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*, Taurus, Madrid, 2006.

-KRUGMAN, P., *El internacionalismo "moderno". La economía internacional y las mentiras de la competitividad*, Crítica, Barcelona, 1997.

-LEFFLER, M. P., *La guerra después de la guerra. Estados Unidos, la Unión Soviética y la Guerra Fría*, Crítica, Barcelona, 2008.

-MAHBUBANI, K., *¿Pueden pensar los asiáticos?*, Siglo XXI, Madrid, 2006.

-MARTÍNEZ CARRERAS, J. U., *Historia de la descolonización, 1919-1986: las independencias de Asia y África*, Istmo, Madrid, 1987.

-MEYER, J., *Rusia y sus imperios (1894-2005)*, Tusquets, Barcelona, 2007.

-OVERY, R., *El camino hacia la guerra. La crisis de 1919-1939 y el inicio de la Segunda Guerra Mundial*, Espasa, Madrid, 2009.

-PAXTON, R. O., *Anatomía del fascismo*, Península, Barcelona, 2004.

-PROCACCI, G., *Historia general del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2001.

-VAN DER WEE, H.; *Prosperidad y crisis. Reconstrucción, crecimiento y cambio, 1945-1980*, Crítica, Barcelona, 1986.

-VEIGA, F., DA CAL, E. U. i DUARTE, A., *La paz simulada. Una historia de la Guerra Fría, 1941-1991*, Alianza, Madrid, 1997.

-VIORST, M., *Tormenta en Oriente Próximo. El choque entre el oriente musulmán y el occidente cristiano*, Debate, Barcelona, 2006.

-ZAMORA RODRÍGUEZ, A., *Ensayo sobre el subdesarrollo. Latinoamérica, 200 años después*, Foca, Madrid, 2008